

Briselē, 2019. gada 16. maijā
(OR. en)

9201/19

DEVGEN 103
ACP 58
RELEX 488
FIN 350
OCDE 4

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2019. gada 16. maijs

Saņēmējs: delegācijas

Iep. dok. Nr.: 9080/19

Temats: 2019. gada ziņojums Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem
– Padomes secinājumi (2019. gada 16. maijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par 2019. gada ziņojumu Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem; secinājumus Padome pieņēma savā 3690. sanāksmē 2019. gada 16. maijā.

2019. gada ziņojums Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem

Padomes secinājumi

1. Padome atgādina, cik svarīga ir 2015. gada Adisabebas rīcības programma (ARP), kas ir Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam neatņemama sastāvdaļa un kas nodrošina globālu satvaru ilgtspējīgas attīstības finansēšanai. Ar to nosaka jaunu paradigmu ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanai, kurā efektīvi izmanto visas finanšu plūsmas, kā arī nefinanšu īstenošanas līdzekļus, centrā izvirzot valstu pasākumus un pārdomātu politiku.
2. Finansēšanas apstākļos, kas kļūst aizvien sarežģītāki, Padome atzīst oficiālās attīstības palīdzības (OAP) būtisko lomu IAM sasniegšanas veicināšanā. Padome atkārtoti uzsver, ka OAP ir svarīga un noteicoša sastāvdaļa kopējā finansējumā, kas pieejams jaunattīstības valstīm. OAP var palīdzēt piesaistīt citus īstenošanas līdzekļus, jo īpaši saistībā ar vietējo publisko finansējumu un privātā sektora ieguldījumiem, kā arī zinātnei, tehnoloģiju un inovāciju.
3. 2017. gada jūnijā pieņemtais jaunais Eiropas Konsenss par attīstību ir atbilde uz Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un uz ARP, kurus – tāpat kā Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām – pieņēma 2015. gadā. Ar konsensu tiek apstiprinātas ES un dalībvalstu saistības attiecībā uz ilgtspējīgas attīstības, tostarp OAP, finansēšanu.
4. Eiropadome 2010. gada 17. jūnijā lūdza Padomi sniegt gada ziņojumu par ES un dalībvalstu OAP saistībām un to izpildi ¹. Šis ir devītais šāda veida ziņojums Eiropadomei.

---

¹ OAP saistības sk. pielikumā.

5. Padome atzinīgi vērtē analīzi, ko Komisija veikusi par tendencēm attiecībā uz ES kolektīvajām un individuālajām OAP saistībām un kā pamatā ir ESAO/DAC sniegta provizoriska informācija par OAP 2018. gadā ².
6. Padome atzīst: kaut arī jaunattīstības valstīm OAP kopumā ir kvantitatīvi maza, tā joprojām ir svarīgs finansējuma avots visnabadzīgākajām, vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) un valstīm, kurās valda nestabilitāte vai konflikti, un tām jo īpaši pietrūkst vietējo spēju, lai piesaistītu finansējumu no citiem avotiem.
7. Ņemot vērā minēto, Padome vēlas Eiropadomei darīt zināmu šādu informāciju:
  - a) ES un tās dalībvalstis ir saglabājušas savu vietu kā lielākās OAP sniedzējas pasaulē (sk. 1. attēlu), nodrošinot gandrīz 57 % no kopējās OAP jaunattīstības valstīm, ko sniedz Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Attīstības palīdzības komitejas (DAC) locekles.

---

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2075_en.htm

- b) 2018. gadā ES kolektīvā OAP ³ sasniedza 74,4 miljardus EUR ⁴. Izmantojot iepriekšējo ESAO *DAC* metodoloģiju, jākonstatē, ka salīdzinājumā ar 2017. gadu tā samazinājās par 731 miljonu EUR ⁵ nominālā izteiksmē.
- c) ES kolektīvās OAP apjoms ir 0,47 % no ES nacionālā kopienākuma ⁶ (NKI) ⁷. Pagājušajā gadā, izmantojot iepriekšējo ESAO *DAC* metodoloģiju, šī attiecība bija 0,50 % ⁸.

---

³ ES kolektīvā OAP ir summa, ko veido OAP no ES dalībvalstīm un tā daļa no ES iestāžu sniegtās OAP, kuru neieskaita dalībvalstīm. Lielāko daļu no ES iestāžu OAP tēriņiem ieskaita ES dalībvalstīm, t. i., dalībvalstu datus ir iekļauta daļa no iestāžu tēriņiem. OAP, ko sniedz no Eiropas Investīciju bankas (EIB) pašu resursiem, neieskaita dalībvalstīm, un tā ir papildinājums dalībvalstu OAP.

⁴ Pamatojoties uz dotācijas ekvivalentu. Jaunā "dotācijas ekvivalenta metode", kuru izmanto ESAO *DAC*, parāda aizdevumu dotācijas ekvivalentu, ko aprēķina, balstoties uz līdzekļu devēja centieniem. Ar šo metodoloģiju katram aizdevumam ar atvieglotiem noteikumiem piešķir procentuālu daļu, pamatojoties uz vairākiem parametriem (saistību neizpildes risks, ko aprēķina *ex ante* atkarībā no saņēmējvalsts ienākumu kategorijas, aizdevuma termiņš, procentu likme, labvēlības periods). Šo procentuālo daļu (tā saukto "dotācijas daļu") piemēro aizdevuma summai, lai aprēķinātu "dotācijas ekvivalentu", t. i., aizdevumu "dāvinājuma daļu", ko tagad reģistrē ESAO *DAC* statistikā. Jaunā sistēma uzlabo ziņošanu par OAP aizdevumiem un ļauj uzskaitīt līdzekļu devēju centienus nodrošināt aizdevumus atkarībā no tiem noteikto atvieglojumu līmeņa, proti, aizņēmēja ieguvuma līmeni salīdzinājumā ar aizdevumu, kam noteikta tirgus likme. Sk. 2. pielikumu.

⁵ Aprēķināts, pamatojoties uz plūsmu. Agrāk ESAO *DAC* izmantoja "uz plūsmu balstītu metodi". Faktiskās naudas plūsmas starp sniedzējvalsti un saņēmējvalsti tika reģistrētas, un aizdevumu reģistrēja ar "nominālvērtību" kā OAP, bet valstu pēc tam atmaksātās summas atskaitīja kā negatīvu OAP, tāpēc aizdevumu gala neto OAP vērtība bija nulle, izņemot saistību neizpildes gadījumā. Saskaņā ar jauno metodoloģiju atmaksājumi netiek uzskaitīti. "Dotācijas ekvivalenta" dati par OAP nav salīdzināmi ar vēsturiskajiem datiem uz plūsmas pamata, tāpēc – lai varētu salīdzināt tendences laika gaitā – joprojām tiek lietota metode, kuras pamatā ir plūsma.

⁶ Pamatojoties uz dotācijas ekvivalentu.

⁷ ES nacionālais kopienākums ir katras dalībvalsts NKI summa.

⁸ ES OAP/NKI attiecības samazinājuma laikposmā no 2017. līdz 2018. gadam iemesli ir ES OAP samazināšanās 2017. gada cenās, ES NKI pieaugums (kas veido 0,02 procentpunktus) un izmaiņas ESAO metodoloģijā ziņošanai par AOP aizdevumiem (kas veido 0,01 procentpunktu).

- d) ES OAP/NKI attiecība – 0,47 % – joprojām ir būtiski augstāka par ESAO *DAC* valstu, kuras nav ES dalībvalstis, vidējo rādītāju, kas 2018. gadā bija 0,21 % no NKI.
- e) Četras ES dalībvalstis sasniedza vai pārsniedza OAP/NKI 0,7 % sliekšni (sk. 2. attēlu un 1. tabulu). Četrās ES dalībvalstīs OAP un NKI attiecība palielinājās, 12 tā palika nemainīga ⁹, savukārt 11 dalībvalstīs tā samazinājās ¹⁰.
- f) ES kolektīvā OAP, izņemot "palīdzības sniedzējvalstu" ar bēgļiem saistītās izmaksas, pieauga par 4 %, palielinoties no 66,2 miljardiem EUR 2017. gadā līdz 68,8 miljardiem EUR 2018. gadā ¹¹. Tomēr to "palīdzības sniedzējvalstu" ar bēgļiem saistīto izmaksu ¹² apjoms, kuras ES dalībvalstis uzrādījušas kā OAP, ir samazinājies par 32 % (3,3 miljardi EUR). Šis samazinājums norāda uz bēgļu krīzes mazināšanos un uz mazāku ieceļojošo bēgļu skaitu. "Palīdzības sniedzējvalstu" ar bēgļiem saistītās izmaksas 2018. gadā bija 9 % no kopējās OAP, salīdzinot ar vidēji 14 % 2015.–2017. gadā.
8. Padomi aizvien vairāk satrauc negatīvā tendence saistībā ar ES kolektīvo OAP, kura ir samazinājusies jau otro gadu pēc kārtas, un pauž nožēlu par to, ka aizvien vairāk attālinās kopējais mērķis – OAP nodrošināt 0,7 % apmērā no NKI.

---

⁹ Vārds "nemainīga" šeit norāda uz OAP un NKI attiecību, kuras izmaiņas nebija lielākas par 0,01 procentpunktu.

¹⁰ Vērtējums par Kipru nav iespējams, jo tā nav paziņojusi OAP datus ESAO *DAC*.

¹¹ Aprēķināts, pamatojoties uz plūsmu.

¹² "Palīdzības sniedzējvalstu" ar bēgļiem saistītās izmaksas var uzrādīt kā OAP tikai saskaņā ar ESAO *DAC* noteikumiem. Par OAP var atzīt tikai dažas izmaksas, piemēram, par pārtiku, pajumti, apmācību pirmajos 12 mēnešos, kad bēglis vai patvēruma meklētājs uzturas uzņēmējvalstī.

9. Padome pauž arī nopietnas bažas par to, ka ES joprojām nav sasniegusi savu kolektīvo mērķi īstermiņā nodrošināt 0,15 %–0,20 % no NKI vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) ¹³, taču atzinīgi vērtē nelielo uzlabojumu attiecībā uz VAV sniegto OAP, kas palielinājās un 2017. gadā sasniedza 0,12 % no NKI ¹⁴ (sk. 2. tabulu) pēc tam, kad trīs gadus tā nemainīgi bija 0,11 % no NKI. Tomēr Padome atkārtoti apstiprina, ka jāpieliek lielākas pūles, lai sasniegtu mērķi līdz 2030. gadam VAV kopīgi nodrošināt OAP 0,20 % apmērā no NKI.
10. Padome atkārtoti apliecina savu politisko vadību un apņemšanos saistībā ar attīstības palīdzību un atgādina par ES un tās dalībvalstu individuālajām un kolektīvajām OAP saistībām, kā paredzēts jaunajā Eiropas Konsensā par attīstību. Padome mudina ES un tās dalībvalstis veikt konkrētas un reāli pārbaudāmas darbības šo saistību izpildei un turpinās uzraudzīt progresu. Pārredzamības un publiskas pārskatatbildības nolūkā Padome turpinās katru gadu sniegt ziņojumus. Padome vēlreiz apstiprina, ka ir vajadzīgi aktīvāki centieni, lai sasniegtu mērķi – līdz 2030. gadam kopīgi nodrošināt 0,7 % no NKI kā OAP –, jo īpaši, ņemot vērā OAP samazināšanās tendenci un paredzamo "palīdzības sniedzējvalstu" ar bēgļiem saistīto izmaksu vēl lielāku samazinājumu. Padome uzsver, ka ES budžetam ir jābūt pietiekami vērienīgam, lai veicinātu kolektīvo OAP saistību izpildi.
11. Padome uzsver, ka ir jāpievērš uzmanība atšķirīgām situācijām un konkrētām problēmām valstīs, kas no zema ienākumu līmeņa statusa pāriet uz vidēja ienākumu līmeņa statusu. Saskaņā ar jauno Eiropas Konsensu par attīstību ES un tās dalībvalstis iesaistīsies attīstības sadarbībā, politikas dialogā un partnerībās ar valstīm ar vidējiem ienākumiem (*MIC*) jautājumos, kas attiecas uz ilgtspējīgu attīstību, nabadzības izskaušanu, ienākumu nevienlīdzību un citām kopīgām interesēm. Attiecībā uz ekonomiski attīstītākām jaunattīstības valstīm, kurām ir mazāk nepieciešami vai nav nepieciešami palīdzības veidi ar atvieglotiem noteikumiem, Padome atgādina, ka ES un tās dalībvalstis izstrādās inovatīvus iesaistes veidus, tostarp arī ārpus finanšu sadarbības jomas.

---

¹³ Savienība un tās dalībvalstis ir apņēmušās vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) kopīgi sniegt OAP, kuras apmērs īstermiņā būtu no 0,15 līdz 0,20 % no ES NKI un 0,20 % līdz 2030. gadam (2017. gada Eiropas Konsenss par attīstību).

¹⁴ 2017. gads ir pēdējais gads, par kuru ir pieejami pilnīgi dati. 2017. gadā četras ES dalībvalstis pārsniedza 2020. gada mērķi OAP/NKI vismazāk attīstītajām valstīm, kas bija 0,15 %; sk. 2. tabulu.

12. Padome aicina Komisiju, attiecīgā gadījumā iesaistot dalībvalstis, veikt pasākumus un īstenot iniciatīvas, ar ko panākt Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam un IAM ilgtspējīgu finansēšanu un palīdzēt sasniegt OAP saistības. Šajā sakarā īpaša uzmanība būtu jāvelta VAV. Padome aicina Komisiju regulāri ziņot dalībvalstīm par šiem pasākumiem un iniciatīvām un tos atjaunināt.
13. Saistībā ar attīstības politiku Padome atzīst arī īpašās problēmas, ar kurām saskaras jaunattīstības valstis Āfrikā, un šajā sakarā uzsver, cik svarīgi ir novirzīt OAP uz šo kontinentu, vienlaikus pilnībā respektējot atsevišķu dalībvalstu prioritātes attīstības palīdzības jomā.
14. Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos ievērot attīstības efektivitātes principus, par kuriem vienošanās panākta Pasaules mēroga partnerības efektīvai attīstības sadarbībai kontekstā. Šie principi ir būtiski IAM sasniegšanai, un tiem vajadzētu būt pamatā visiem attīstības sadarbības veidiem. Padome atzinīgi vērtē ES un dalībvalstu kopīgajā plānošanā ieguldītos kolektīvos centienus un gūtos sasniegumus un aicina īstenot ES un tās dalībvalstu spēcīgāku iesaistīšanos attīstības efektivitātes nodrošināšanā un labāk sadarboties, plašāk izmantojot kopīgās plānošanas, kopīgās īstenošanas un kopīgo rezultātu satvarus. Padome vēlreiz atkārtoti, ka visi attīstības sadarbības resursi būtu jāizmanto efektīvi, iedarbīgi un saskaņā ar attīstības efektivitātes principiem.
15. Padome uzsver to, cik svarīgi ir visi finansēšanas avoti, kas minēti ARP (publiskie/privātie, vietējie/starptautiskie), un uzsver iekšējās vietēja līmeņa rīcības prioritāti, pareizas un stimulējošas politikas nozīmīgumu, kā arī visu ieinteresēto personu, tostarp privātā sektora, atbildību. Padome atkārtoti uzsver, ka ir vajadzīga visaptveroša un integrēta pieeja, lai atbalstītu jaunattīstības valstis finansējuma un citu īstenošanas līdzekļu mobilizēšanā. Padome aicina ES un dalībvalstis izvērtēt veidus, kā uzlabot vietējiem apstākļiem piemērota atbalsta sniegšanu un maksimāli palielināt attīstības sadarbības ietekmi, tostarp ar palīdzības veidu izvēles palīdzību.

16. Padome cer turpināt darbu ar Apvienoto Nāciju Organizāciju, starptautiskajām finanšu iestādēm un daudzpusējām un divpusējām attīstības bankām ar mērķi īstenot ARP un izstrādāt mehānismus tās ietekmes uzraudzībai un rezultātu izvērtēšanai. Šajā sakarā Padome pieņem zināšanai rezultātus no Apvienoto Nāciju Organizācijas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas foruma par attīstības finansēšanu, kas notika 2019. gada 15.–18. aprīlī Ņujorkā.
17. Padome atzinīgi vērtē foruma par attīstības finansēšanu noslēguma dokumentā iekļauto atsauci uz integrētiem valstu finansēšanas satvariem, ar kuriem atbalsta valstu veidotas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un kuru mērķis ir efektīvi mobilizēt dažādus finansējuma avotus un instrumentus un tos saskaņot ar Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam, un pilnībā izmantot visu īstenošanas līdzekļu potenciālu.
18. Padome atkārtoti uzsver, ka ir vajadzīga visaptveroša un integrēta pieeja jaunattīstības valstu ilgtspējīgas attīstības atbalstam, un aicina pastiprināt kopīgo darbu valstu līmenī starp ES un tās dalībvalstīm un visām attiecīgajām starptautiskajām un valstu ieinteresētajām personām nolūkā sasniegt IAM un jo īpaši nodrošināt to finansēšanu.
19. Šajā sakarā Padome ar interesi norāda uz progresu jaunā statistikas rādītāja izstrādē attiecībā uz kopējo oficiālo atbalstu ilgtspējīgai attīstībai (*TOSSD*), veicot atklātas, iekļaujošas un pārredzamas diskusijas starptautiskajā darba grupā, tostarp ar pārrobežu plūsmām saistītu ziņošanas norādījumu izstrādes pabeigšanā. Padome gaida ESAO pirmā datu apsekojuma provizoriskos rezultātus un aicina panākt turpmāku progresu, lai pabeigtu izstrādāt ziņošanas norādījumus attiecībā uz visiem statistikas rādītājiem, tostarp globālajiem un reģionālajiem izdevumiem – sabiedriskajiem labumiem, globālajiem izaicinājumiem un attīstības virzītājspēkiem. Ievērojot OAP nozīmi, Padome uzsver, ka *TOSSD* palīdzēs labāk novērtēt un uzlabot pārredzamību un zināšanas par resursiem, tādējādi sekmējot programmas 2030. gadam īstenošanu, tostarp attiecībā uz jaunattīstības valstīm. Lai varētu pilnībā izmantot *TOSSD* potenciālu, ir svarīgi iesaistīt jaunus palīdzības sniedzējus un nostiprināt *TOSSD* ANO sistēmā.

1. PIELIKUMS

ES pašreizējās saistības un mērķi attiecībā uz OAP

(Padomes secinājumi, 2015. gada 26. maijs (dok. 9241/15, 32.–33. punkts))

(...) ES atkārtoti apstiprina savu kolektīvo apņemšanos panākt 0,7 % OAP/NKI mērķi laikā, kas noteikts programmā laikposmam pēc 2015. gada. Dalībvalstis, kas ES pievienojās pirms 2002. gada, vēlreiz apstiprina savu apņemšanos panākt 0,7 % OAP/NKI mērķi, ņemot vērā budžeta situāciju, bet tās, kas minēto mērķi jau ir sasniegušas, apņemas saglabāt vai palielināt šo līmeni; dalībvalstis, kas ES pievienojās pēc 2002. gada, tiecas palielināt savu OAP/NKI līmeni līdz 0,33 %.

Starptautiskajai sabiedrībai arī būtu jāpalīdz virzīt līdzekļus tur, kur vajadzība ir vislielākā, īpaši uz VAV un valstīm, kurās valda nestabilitāte un konflikti. Saistībā ar vispārējo apņemšanos OAP jomā un pilnībā respektējot atsevišķu dalībvalstu prioritātes attiecībā uz attīstības palīdzību ES vēlreiz apstiprina savu apņemšanos atbalstīt VAV. ES apņemas īstermiņā kopīgi panākt 0,15 % – 0,20 % OAP/NKI mērķi vismazāk attīstītajām valstīm un laikā, kas noteikts programmā laikposmam pēc 2015. gada, sasniegt 0,20 % OAP/NKI mērķi vismazāk attīstītajām valstīm."

Jaunais Eiropas Konsenss par attīstību "Mūsu pasaule, mūsu cieņa, mūsu nākotne"

(Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tiecas Padomē, Eiropas Parlamentā un Eiropas Komisijā, kopīgs paziņojums, 2017. gada 7. jūnijs, 103. punkts)

ES kopīgi apņemas Programmas 2030. gadam darbības laikā kā OAP piešķirt 0,7 % no nacionālā kopienākuma (NKI). Lai resursus virzītu tur, kur tie visvairāk nepieciešami, jo īpaši uz vismazāk attīstītajām valstīm un nestabilām un konfliktu skartām valstīm, ES arī apņemas kolektīvi sasniegt mērķi īstermiņā uz vismazāk attīstītajām valstīm novirzīt 0,15–0,20 % OAP/NKI un Programmas 2030. gadam darbības laikā sasniegt 0,20 % OAP/NKI, ko novirza uz vismazāk attīstītajām valstīm. ES un tās dalībvalstis arī atzīst, ka jaunattīstības valstis Āfrikā saskaras ar īpašām problēmām. (...) Tās turpinās uzraudzīt virzību un katru gadu ziņos, lai būtu iespējama pārredzamība un publiska atbildība.

**Adisabebas rīcības programma (apstiprinājusi Ģenerālā asambleja savā 2015. gada 27. jūlija
Rezolūcijā 69/313, 51.–52. punkts)**

(...) OAP sniedzēji atkārtoti apstiprina savas attiecīgās OAP saistības, tostarp daudzu attīstīto valstu apņemšanos sasniegt mērķi – OAP 0,7 % apmērā no NKI un OAP 0,15–0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm. Mūs iedrošina tās nedaudzās valstis, kuras ir izpildījušas vai pārsniegušas savu apņemšanos – OAP 0,7 % apmērā no NKI – un mērķi – OAP 0,15–0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm. Mēs mudinām visas pārējās valstis pastiprināt centienus palielināt savu OAP un veikt konkrētus papildu pasākumus, lai tuvinātos izvirzītajiem OAP mērķiem. Mēs atzinīgi vērtējam Eiropas Savienības lēmumu, kurā no jauna apstiprināta kolektīvā apņemšanās programmas laikposmam pēc 2015. gada darbības laikā panākt OAP 0,7 % apmērā no NKI un pausta apņemšanās kopīgi sasniegt mērķi – īstermiņā panākt OAP 0,15–0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm un programmas laikposmam pēc 2015. gada darbības laikā sasniegt OAP 0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm. Mēs mudinām OAP sniedzējus apsvērt iespēju noteikt mērķi nodrošināt OAP vismaz 0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm.

Mēs atzīstam, cik svarīgi ir nodrošināt, lai resursus ar visizdevīgākajiem noteikumiem saņemtu tie, kuriem ir vislielākās vajadzības un vismazāk spēju mobilizēt citus resursus. Šajā sakarā mēs ar lielām bažām norādām, ka vismazāk attīstītajām valstīm piešķiramās OAP īpatsvars ir samazinājies, un apņemamies apturēt šo samazinājumu. Mūs iedrošina tie, kuri vismaz 50 % no savas OAP piešķir vismazāk attīstītajām valstīm.

2. PIELIKUMS

Jauna ESAO metodoloģija aizdevumu uzskaitēi oficiālajos palīdzības datos

ESAO Attīstības palīdzības komitejas (*DAC*) locekļi 2014. gadā nolēma modernizēt ziņošanu par aizdevumiem ar atvieglotiem noteikumiem, proti, novērtēt atvieglojumu līmeni, pamatojoties uz atkarībā no ienākumu grupas diferencētajām diskonta likmēm un ieviešot dotācijas ekvivalenta sistēmu OAP aprēķināšanai. Tā vietā, lai reģistrētu faktiskās naudas plūsmas starp sniedzējvalsti un saņēmējvalsti, *DAC* locekļi vienojās, ka oficiālās attīstības palīdzības (OAP) nominālā rādītāja pamatā būs atbalsta aizdevumu dotācijas ekvivalents, proti, aizdevumu "dāvinājuma daļa", kas izteikta kā monetāra vērtība ¹. Dotācijas ekvivalenta metodoloģija nodrošinātu reālistiskāku ar dotāciju un aizdevumu piešķiršanu saistīto centienu salīdzinājumu un veicinātu dotāciju un aizdevumu ar īpaši atvieglotiem noteikumiem piešķiršanu, jo īpaši valstīm ar zemiem ienākumiem.

Lai labāk atspoguļotu līdzekļu devēju īstenotos centienus, 2016. gadā *DAC* locekļi nolēma arī piemērot dotācijas ekvivalenta rādītāju citiem ar dotācijām nesaistītiem instrumentiem, piemēram, kapitāla vērtspapīriem un privātā sektora instrumentiem (*PSI*). *DAC* locekļi ir vienojušies par metodoloģiju, kā uzskaitīt oficiālo aizdevumu un daudzpusējām iestādēm izsniedzamo aizdevumu dotācijas ekvivalentu, taču tiem vēl jāpanāk vienošanās par to, kā aprēķināt OAP dotācijas ekvivalentu kapitāla vērtspapīriem, *PSI* un parādu atvieglšanai. Kamēr nav panākta vienošanās, *DAC* locekļi ir pieņēmuši lēmumu par pagaidu ziņošanas kārtību attiecībā uz *PSI*, saskaņā ar kuru iemaksas attīstības finansēšanas iestādēs (*DFI*) un citus *PSI* instrumentus var uzskaitīt pēc nominālvērtības (izmantojot institucionālu pieeju), vai arī aizdevumus un kapitāla vērtspapīrus, kas izsniegti tieši privātā sektora vienībām, var uzskaitīt, pamatojoties uz naudas plūsmu (izmantojot instrumentālu pieeju) ², nosakot, ka nekādu kapitāla vērtspapīru pārdošanas ieņēmumi nepārsniedz sākotnējo ieguldījuma vērtību. *DAC* locekļi ar ESAO sekretariāta atbalstu turpinās strādāt 2019. gadā, lai panāktu vienošanos, un ziņos par *PSI* un parādu atvieglšanu atbilstoši jaunajai dotācijas ekvivalenta metodei.

---

¹ Plašāka informācija ir pieejama: www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-financestandards/official-development-assistance.htm.

² Plašāka informācija ir pieejama: [https://one.oecd.org/document/DCD/DAC/STAT\(2018\)9/ADD3/FINAL/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DCD/DAC/STAT(2018)9/ADD3/FINAL/en/pdf)

Šis OAP metodoloģijas izmaiņas stājas spēkā 2019. gadā līdz ar provizorisko datu par 2018. gadā sniegtās OAP publicēšanu.

Jaunie "dotācijas ekvivalenta" nominālie rādītāji par OAP vairs nav salīdzināmi ar vēsturiskajiem datiem, kuru pamatā ir "naudas plūsmas princips". Naudas izteiksmē neto kapitāla plūsma visā aizdevuma darbības laikā ir vienāda ar nulli, jo pamatsummas atmaksas maksājumus – ja tādi tiek veikti – atskaita; procentu maksājumi netiek ņemti vērā³. Izmantojot dotācijas ekvivalenta metodi, ņem vērā gan pamatsummas, gan procentu maksājumus, taču tiem piemēro diskonta likmi, ņemot vērā aktuālo naudas vērtību.

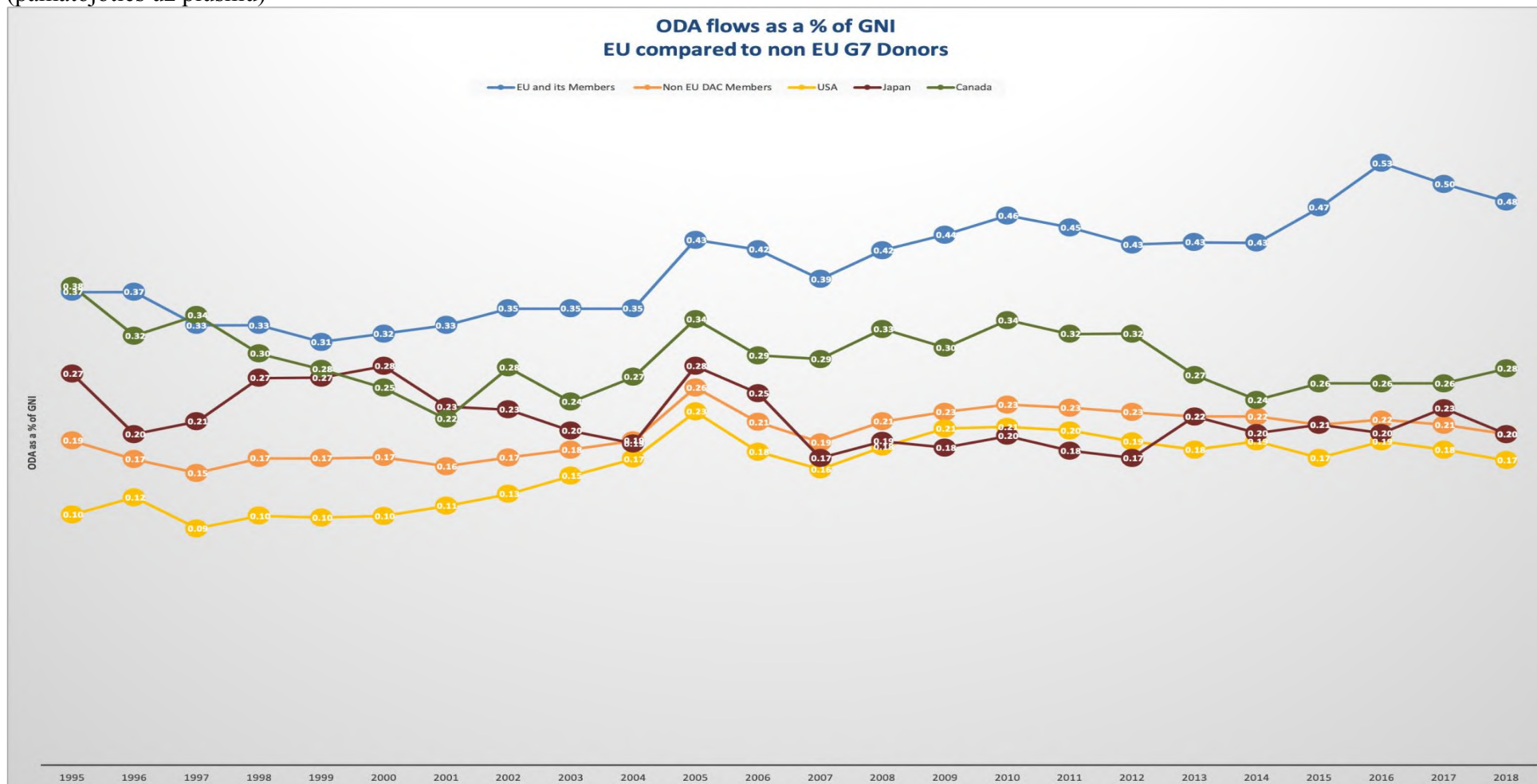
Lai nodrošinātu pilnīgu pārredzamību, ESAO turpinās publicēt arī tos OAP datus, kuru pamatā ir naudas plūsmas princips, bet ne kā nominālo rādītāju par OAP, ar ko nosaka līdzekļu devēju sniegumu apjoma izteiksmē, vai kā procentuālo daļu no nacionālā kopienākuma (NKI).

NB! Turpmākajos grafikos un tabulās, ja vien nav norādīts citādi, dati attiecas uz neto OAP, pamatojoties uz plūsmu, ko izmanto, lai varētu salīdzināt tendences kādā laikposmā.

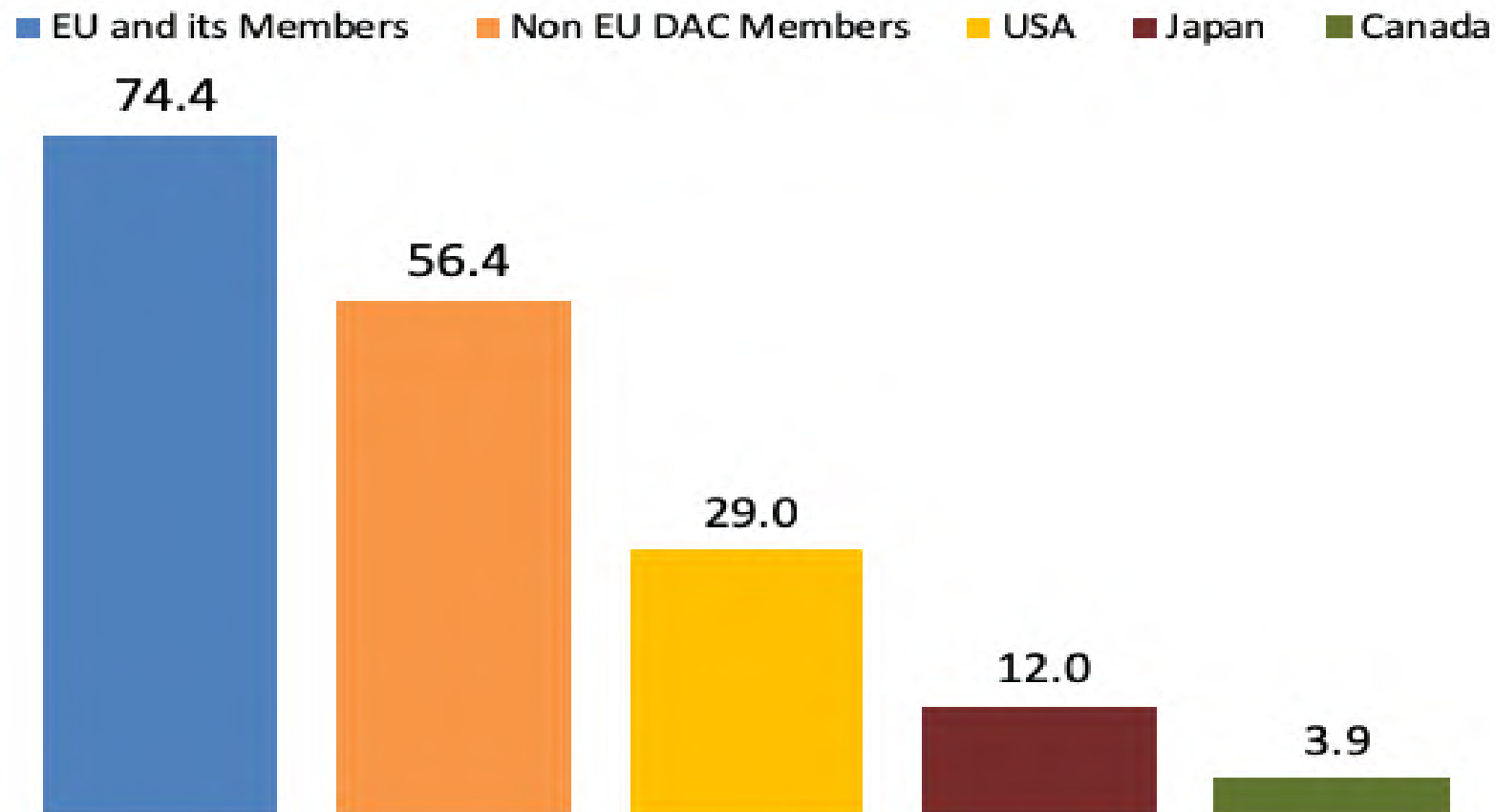
³ Procentu maksājumu atskaitīšana nodrošina rādītāju, ko sauc par "neto pārvietošanu".

1.1. attēls – ES kolektīvā OAP, izteikta % no NKI, salīdzinājumā ar tādu DAC sniedzēju OAP, kas nav ES dalībvalstis, konkrētā laikposmā (pamatojoties uz plūsmu)

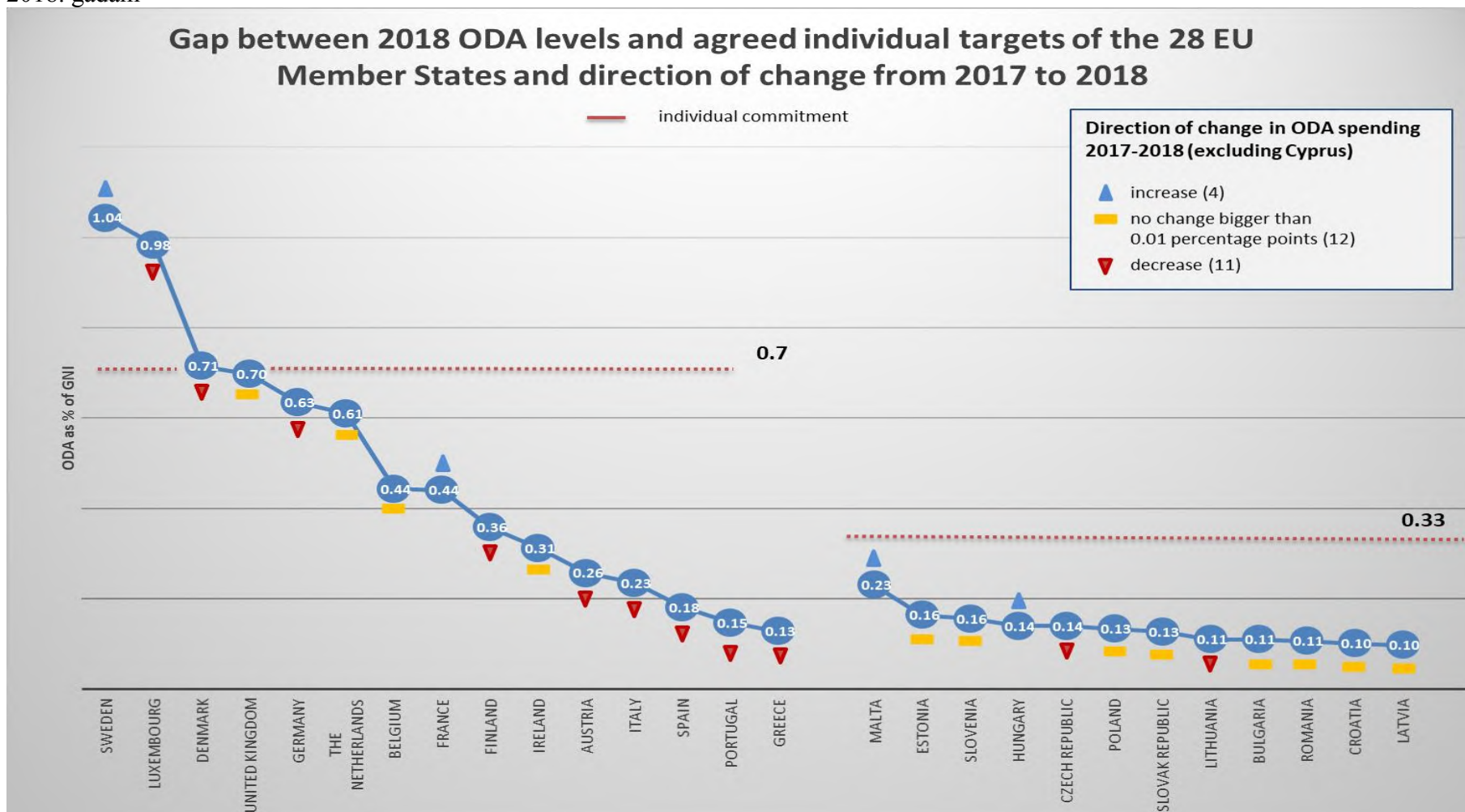

1.2. attēls – ES kolektīvā OAP salīdzinājumā ar tādu DAC sniedzēju OAP, kas nav ES dalībvalstis, 2018. gadā (kā dotācijas ekvivalents)

2018 ODA Grant Equivalent (EUR billion)

2. attēls – Atšķirības starp 28 ES dalībvalstu 2018. gada OAP līmeņiem un saskaņotajiem individuālajiem mērķiem un pārmaiņu virzība no 2017. līdz 2018. gadam

Par palielinājumu vai samazinājumu uzskata tikai tādas absolūtās izmaiņas, kas ir vienādas vai lielākas par 0,01 procentpunktu. Šāda metodoloģija ir visu laiku konsekventi piemērota, un tās mērķis ir nepieļaut, ka nelielas izmaiņas tiek uzskatītas par palielinājumu vai samazinājumu. Dalībvalstis, kurās bijis neliels palielinājums vai neliels samazinājums, ir starp tām dalībvalstīm, kuras uzskata par stabilām.

1. tabula – ES dalībvalstu un kolektīvā OAP (neto) 2010.–2018. gadā

Dalībvalsts	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 (plūsma)		2018 (dotācijas ekv.)	
	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no
	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI
Austrija	912	0,32	799	0,27	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1193	0,35	1479	0,42	1110	0,30	995	0,26	998	0,26
Beļģija	2268	0,64	2019	0,54	1801	0,47	1732	0,45	1845	0,46	1717	0,42	2080	0,55	1948	0,45	2000	0,44	1943	0,43
Bulgārija	31	0,09	35	0,09	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	61	0,13	55	0,11	58	0,11	58	0,11
Horvātija	-	-	15	0,03	15	0,03	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07	48	0,10	47	0,10	47	0,10
Kipra	39	0,23	27	0,16	20	0,12	15	0,10	15	0,10	16	0,09	-	-	-	-	-	-	-	-
Čehijas Republika	172	0,13	180	0,12	171	0,12	159	0,11	160	0,11	179	0,12	235	0,14	270	0,15	273	0,14	273	0,14
Dānija	2168	0,91	2108	0,85	2095	0,83	2205	0,85	2264	0,86	2313	0,85	2142	0,75	2172	0,74	2175	0,71	2187	0,72
Igaunija	14	0,10	17	0,11	18	0,11	23	0,13	28	0,14	31	0,15	39	0,19	38	0,16	41	0,16	41	0,16
Somija	1006	0,55	1011	0,53	1027	0,53	1081	0,54	1232	0,59	1161	0,55	958	0,44	961	0,42	832	0,36	832	0,36

Dalībvalsts	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 (plūsma)		2018 (dotācijas ekv.)	
	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI
Francija	9751	0,50	9348	0,46	9358	0,45	8543	0,41	8005	0,37	8149	0,37	8701	0,38	10 052	0,43	10 591	0,44	10 295	0,43
Vācija	9804	0,39	10 136	0,39	10 067	0,37	10 717	0,38	12 486	0,42	16 173	0,52	22 368	0,70	22 182	0,67	21 926	0,63	21 162	0,61
Grieķija	383	0,17	305	0,15	255	0,13	180	0,10	186	0,11	215	0,12	333	0,19	278	0,16	239	0,13	239	0,13
Ungārija	86	0,09	100	0,11	92	0,10	97	0,10	109	0,11	140	0,13	180	0,17	132	0,11	161	0,14	161	0,14
Īrija	676	0,52	657	0,51	629	0,47	637	0,46	615	0,38	648	0,32	726	0,32	743	0,32	786	0,31	786	0,31
Itālija	2262	0,15	3111	0,20	2129	0,14	2566	0,17	3022	0,19	3610	0,22	4601	0,27	5197	0,30	4150	0,23	4239	0,24
Latvija	12	0,06	14	0,07	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	27	0,11	28	0,11	29	0,10	29	0,10
Lietuva	28	0,10	37	0,13	40	0,13	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14	53	0,13	50	0,11	50	0,11
Luksemburga	304	1,05	294	0,97	310	1,00	323	1,00	319	1,06	327	0,95	354	1,00	376	1,00	401	0,98	401	0,98
Malta	10	0,18	14	0,25	14	0,23	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20	22	0,21	26	0,23	26	0,23

Dalībvalsts	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 (plūsma)		2018 (dotācijas ekv.)	
	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI	miljoni EUR	% no NKI
Nīderlande	4800	0,81	4563	0,75	4297	0,71	4094	0,67	4200	0,64	5162	0,75	4491	0,65	4399	0,60	4757	0,61	4757	0,61
Polija	285	0,08	300	0,08	328	0,09	355	0,10	341	0,09	397	0,10	600	0,15	603	0,13	638	0,13	646	0,14
Portugāle	490	0,29	509	0,31	452	0,28	368	0,23	324	0,19	278	0,16	310	0,17	338	0,18	289	0,15	330	0,17
Rumānija	86	0,07	118	0,09	111	0,08	101	0,07	162	0,11	143	0,09	243	0,15	195	0,11	213	0,11	213	0,11
Slovākijas Republika	56	0,09	62	0,09	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	96	0,12	106	0,13	113	0,13	113	0,13
Slovēnija	44	0,13	45	0,13	45	0,13	46	0,13	46	0,12	57	0,15	74	0,19	67	0,16	71	0,16	71	0,16
Spānija	4492	0,43	3001	0,29	1585	0,16	1789	0,17	1415	0,13	1259	0,12	3868	0,35	2271	0,19	2186	0,18	2434	0,20
Zviedrija	3423	0,97	4030	1,02	4077	0,97	4389	1,01	4698	1,09	6391	1,41	4425	0,94	4935	1,02	4949	1,04	4950	1,04
Apvienotā Karaliste	9855	0,57	9948	0,56	10 808	0,56	13 498	0,71	14 551	0,70	16 718	0,70	16 325	0,70	16 060	0,70	16 478	0,70	16 434	0,70

Dalībvalsts	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 (plūsma)		2018 (dotācijas ekv.)	
	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no	miljoni	% no
	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI	EUR	NKI
ES15 kopējais apjoms	52 594	0,46	51 840	0,44	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 314	0,49	73 162	0,54	73 022	0,52	72 756	0,50	71 988	0,50
ES13 kopējais apjoms	863	0,09	965	0,10	964	0,10	1000	0,10	1083	0,10	1203	0,11	1662	0,14	1616	0,13	1720	0,13	1728	0,13
ES28 kopējais apjoms	53 457	0,44	52 805	0,42	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 516	0,46	74 825	0,51	74 638	0,49	74 476	0,47	73 716	0,47
ES iestāžu OAP, ko neieskaita ES dalībvalstīm	3183	0,03	3453	0,03	4544	0,04	2873	0,02	2139	0,02	1372	0,01	2737	0,02	1926	0,01	1356	0,01	727	0,00
ES kolektīvā OAP	56 640	0,46	56 258	0,45	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	67 888	0,47	77 562	0,53	76 563	0,50	75 832	0,48	74 443	0,47

2. tabula: ES dalībvalstu OAP vismazāk attīstītajām valstīm (neto) 2015-2017

Dalībvalsts	2015		2016		2017	
	OAP VAV (miljoni EUR)	VAV OAP/NKI attiecība (% no NKI)	OAP VAV (miljoni EUR)	VAV OAP/NKI attiecība (% no NKI)	OAP VAV (miljoni EUR)	VAV OAP/NKI attiecība (% no NKI)
Austrija	200,4	0,06	226,3	0,06	260,0	0,07
Beļģija	549,5	0,13	576,5	0,14	572,3	0,13
Bulgārija	7,6	0,02	13,6	0,03	11,2	0,02
Horvātija	6,4	0,01	7,5	0,02	8,6	0,02
Kipra	3,6	0,02				
Čehijas Republika	37,1	0,02	49,9	0,03	57,9	0,03
Dānija	549,5	0,20	589,7	0,21	634,4	0,22
Igaunija	5,3	0,03	6,3	0,03	5,8	0,03
Somija	386,9	0,18	292,2	0,13	289,0	0,13
Francija	2142,9	0,10	1901,9	0,08	2442,7	0,10
Vācija	2339,9	0,08	3239,3	0,10	3620,3	0,11
Grieķija	34,3	0,02	42,7	0,02	50,6	0,03
Ungārija	23,4	0,02	36,2	0,03	25,6	0,02
Īrija	310,7	0,15	324,5	0,14	314,6	0,13
Itālija	784,6	0,05	886,9	0,05	1031,1	0,06
Latvija	4,2	0,02	5,4	0,02	5,4	0,02

Dalībvalsts	2015		2016		2017	
	OAP VAV (miljoni EUR)	VAV OAP/NKI attiecība (% no NKI)	OAP VAV (miljoni EUR)	VAV OAP/NKI attiecība (% no NKI)	OAP VAV (miljoni EUR)	VAV OAP/NKI attiecība (% no NKI)
Lietuva	8,2	0,02	9,3	0,03	9,6	0,02
Luksemburga	138,8	0,40	148,6	0,42	157,9	0,42
Malta	1,9	0,02	0,9	0,01	3,2	0,03
Nīderlande	934,4	0,14	1071,3	0,15	908,8	0,12
Polija	112,8	0,03	166,2	0,04	100,9	0,02
Portugāle	81,1	0,05	90,1	0,05	109,8	0,06
Rumānija	27,8	0,02	35,4	0,02	37,5	0,02
Slovākijas Republika	16,7	0,02	17,1	0,02	19,9	0,02
Slovēnija	8,6	0,02	12,0	0,03	11,3	0,03
Spānija	279,7	0,03	500,9	0,04	521,9	0,04
Zviedrija	1328,1	0,29	1271,1	0,27	1480,5	0,31
Apvienotā Karaliste	5514,7	0,23	5087,0	0,22	5363,5	0,23
ES28 KOPĒJĀ OAP VAV	15 838,8	0,11	16 609,1	0,11	18 054,0	0,12